

4. E-Government Survey 2020. Digital Government in the Decade of Action for Sustainable Development. URL: <https://publicadministration.un.org/egovkb/Portals/egovkb/Documents/un/2020-Survey> (дата звернення 12.02.2021).

Магура Т.Д.

*здобувачка I курсу магістратури кафедри
конституційного, адміністративного та фінансового права
Чернівецького юридичного інституту
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ФІСКАЛЬНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ

Такою, що варта уваги на сьогоднішній день є функція фінансового адміністрування, що здійснюється задля досягнення ефективності державного управління і яку сміливо можна віднести до діяльності Державної фінансової служби.

Фінансове адміністрування наразі є малодослідженим поняттям серед науковців та невизначеним законодавцем. Деякі відносять його до адміністрування податків, визначаючи, що фінансове адміністрування є його складовою. Адміністрування податків будемо визначати як управлінську діяльність держави у сфері обґрунтування і розробки податкової політики, організації процесу оподаткування та забезпечення своєчасної і повної сплати податків і зборів платниками податків. Адміністрування податків можна поділити на такі гілки: фінансове адміністрування та адміністрування податкових зобов'язань [1].

Інші вчені, навпаки, вважають, що фінансове адміністрування за своїм змістом є поняттям ширшим за податкове адміністрування, і включає у себе останнє. Фінансове адміністрування, окрім податкового адміністрування, включає адміністрування неподаткових надходжень, адміністрування бюджетних витрат, адміністрування державного боргу [2].

Найважливішою і визначальною складовою фінансового адміністрування є податкове адміністрування, домінуюче місце якого обумовлене як часткою податкових надходжень у доходах

бюджету, так і єдиними принципами обліку, обчислення, сплати (стягнення) податкових платежів, а також відповідальності платників податків» [3].

Отже, у науково-правовій доктрині утворились два діаметрально протилежні напрями розуміння фіскального адміністрування.

Вважаємо перший підхід невірним. Для з'ясування змісту фіскального адміністрування для початку потрібно визначити його етимологію.

Термін «fiscal» (від латинського *Fiscus*, букв. – кошик) походить від французького «*fiscus*» гаманець, скарбниця. У стародавньому Римі так називалася військова каса, куди акумулювались усі кошти, необхідні для утримання війська. З XVI ст. цей термін вживався у значенні державної скарбниці, казни. В сучасному розумінні фіск – державна казна, сукупність фінансових ресурсів, що акумулюються у бюджеті країни і державних небюджетних фондах [7, с. 285]. Важливою складовою частиною фіску є сфера владних майнових прав та інтересів держави. Поняття фіску і похідних від нього термінів увійшли у суспільно-політичний, а пізніше і у науковий ужиток у полісемантичному значенні сукупності державних доходів, бюджетних коштів, а також самої держави у розумінні її майнових і фінансових прав та обов'язків щодо фізичних і юридичних осіб [4].

Можна зробити висновок, що фіскальне адміністрування не зводиться лише до діяльності у певній одній сфері. Його здійснення має важливе значення не лише для податків, а і для усіх фінансових ресурсів, що знаходяться у власності держави. Загалом, фіскальне адміністрування включає у себе декілька напрямів: управління податками та доходами; розподіл бюджетних ресурсів; державні запозичення та управління боргом; облік та аудит.

У контексті дослідження поняття «фіск», слушним видається і звернення уваги на відмінність між поняттями «фіскальний» та «податковий», з огляду на те, що першому із них притаманне більш широке семантичне значення. У більшості сучасних словників сутність поняття «фіск» науковці пов'язують із фінансовими ресурсами, що перебувають у

розпорядженні держави або, іншими словами, державною казною – сховищем грошей, коштовностей та інших матеріальних цінностей [5].

Науковець Андрущенко В.Л. розглядає фіскальне адміністрування у трьох визначеннях – як науку, як державну політику та як галузь знань. Досліджуючи фіскальне адміністрування як державну політику науковець визначає, що фіскальне адміністрування – це державна політика в розумінні владних дій і управлінських структур, за допомогою яких наявні фінансові ресурси у певних пропорціях розподіляються через механізм оподаткування між приватними та публічними секторами економіки, між державою та населенням, а уряд за рахунок податків реалізує свої функції [6].

Фіскальне адміністрування розглядають і як державне управління – податковою системою загалом і структурними елементами – окремими податками щодо їх законодавчого запровадження та проектування, планування та оперативного управління, податкового контролю за дотриманням законодавства податкоплатниками [3].

Аналізуючи визначення фіскального адміністрування, сміливо можна стверджувати що Державна фіскальна служба України з-поміж інших своїх функцій, які були зазначені вище, виконує і функцію фіскального адміністрування. Адже її основні завдання полягають у реалізації державної політики у сфері контролю за надходженням до державного бюджету, державної політики з адміністрування єдиного внеску, державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового законодавства. Для здійснення цієї функції Державна фіскальна служба володіє широким спектром повноважень, який був розглянутий вище. Функція фіскального адміністрування Державної фіскальної служби полягає у здійсненні повноважень, що направлені на організацію, координацію та прогнозування процесів, які спрямовані на ефективне використання державних коштів.

Список використаних джерел:

1. Савчук В.А. Теоретичні засади організації адміністрування податків. *Ефективна економіка*. 2013. № 3.

2. Проскура К.П. Податкове адміністрування в Україні в посткризовий період: ефективність та напрями модернізації. К.: ТОВ «Емкон», 2014. 376 с.
3. Загородній А. Г. Фінансово-економічний словник. К. : Знання, 2007. 1072 с.
4. Андрущенко В. Л. Фіскальне адміністрування як наука і мистецтво. *Фінанси України*. 2003. № 6. С. 27-35.
5. Славкова А.А. Адміністрування податків і сервіс платників: відмінності та взаємозв'язок. *Економічний форум*. 2016. № 1. С. 328-335.
6. Андрущенко В. Л. Фіскальне адміністрування як наука і мистецтво. *Фінанси України*. 2003. № 6. С. 27-35.
7. Юридична енциклопедія : В 6 т. /голов. ред. Ю. С. Шемшученко. Т. 6 : Т – Я. 2004. 768 с.

Мішин М.О.

молодший науковий співробітник

Науково-дослідного інституту правового забезпечення

інноваційного розвитку

Національної академії правових наук України

СПЕЦІАЛЬНЕ НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТРАНСФЕРТНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ ДЛЯ ОПЕРАЦІЙ ІЗ СИРОВИННИМИ ТОВАРАМИ

Ст. 39 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) [1] забезпечує законодавче регулювання контролю за трансфертним ціноутворенням в Україні та встановлює певні методологічні та процедурні правила такого регулювання.

Об'єктом контролю трансфертного ціноутворення є контрольовані операції, які здійснюють українські платники податків з контрагентами-нерезидентами. Визначення контрольованих операцій міститься в пп. 39.2.1.1 пп. 39.2.1 п.39.2 ст.39 ПКУ [1].

Водночас нормами пп. 39.2.1.4 пп. 39.2.1 п.39.2 ст.39 ПКУ деталізується, які саме господарські операції платників податків можуть визнаватись контрольованими для цілей трансфертного ціноутворення. Зокрема, господарською операцією для цілей